ZARZĄDZENIE NR 0050/112/15
PREZYDENTA MIASTA TYCHY
z dnia 27 marca 2015 r.

w sprawie „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach”

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2011, Nr 5, poz. 13 z późn. zm.) i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601) oraz § 32 ust. 3 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 roku w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2002 r. Nr 100 poz. 908)

zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się „Taryfę przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach” stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2015 roku.

Prezydent Miasta Tychy

/-/ mgr inż. Andrzej Dziuba

Załącznik 1
do Zarządzenia nr 0050/112/15
Prezydenta Miasta Tychy
z dnia 27 marca 2015 r.

Taryfa przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach

§ 1

1. Niniejszym zarządzeniem ustala się taryfę przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej organizowanej przez Miejski Zarząd Komunikacji w Tychach, zwany dalej „MZK".

2. Taryfa przewozu osób i bagażu zwana dalej „taryfą", obejmuje zasady korzystania z komunikacji organizowanej przez MZK oraz cennik opłat.

I. Zasady korzystania z komunikacji

§ 2

1. Pasażerowie mogą podróżować środkami komunikacji zbiorowej organizowanej przez MZK wyłącznie na podstawie:
   a) ważnych biletów ulgowych i wymienionych w taryfie dokumentów uprawniających do korzystania z ulg, lub
   b) ważnych biletów normalnych, lub
   c) wymienionych w taryfie dokumentów upoważniających do przejazdów bezpłatnych.

2. Za bilety ważne, z zastrzeżeniem § 4, uważa się bilety o rodzajach określonych w § 3, których termin ważności się już rozpoczął i jeszcze nie upłynął, a ich cena, odpowiednia do rodzaju odbywanej podróży, jest zgodna z cennikiem biletów jednorazowych, wieloprzejazdowych i okresowych (miesięcznych), zwanym dalej „cennikiem".

3. MZK może prowadzić okresowe promocje sprzedaży polegające na zmianie wysokości cen biletów określonych w cenniku, poprzez zastosowanie opustów cenowych.

4. Wszystkie ceny biletów podane w cenniku zawierają podatek VAT.

5. Do korzystania z płatnego przejazdu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach uprawniają bilety zawierające logo MZK, emitowane w formie:
   a) papierowej,
   b) elektronicznej tj. zakupione przy użyciu telefonu komórkowego.

6. Pasażerowie mogą podróżować w środkach komunikacji zbiorowej organizowanej przez MZK również na podstawie biletów w ramach zintegrowanego systemu taryfowo – biletowego o nazwie „Taryfa Pomarańczowa" emitowanych przez przewoźnika kolejowego na podstawie porozumienia pomiędzy Miastem Tychy a Województwem Śląskim.

7. W zakresie określonym w ust. 6 obowiązuje taryfa przewozowa przewoźnika kolejowego, w szczególności w zakresie uprawnienia do przejazdów ulgowych.

§ 3

1. Ustala się następujące rodzaje biletów jednorazowych:
   a) bilet (normalny i ulgowy) na jednorazowy przejazd wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi w czasie do 20 minut;

b) bilet (normalny i ulgowy) na jednorazowy przejazd wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi w czasie do 40 minut;

c) bilet (normalny i ulgowy) na jednorazowy przejazd wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi w czasie do 90 minut;

d) bilet (normalny i ulgowy) na jednorazowy przejazd autobusem regularnych linii przyśpieszonych, ważny na całej trasie autobusu przyśpieszonego, niezależnie od czasu trwania przejazdu;

e) bilet - dopłata (normalny i ulgowy) do biletu wieloprzejazdowego lub okresowego (miesięcznego), uprawniający posiadacza ważnego biletu wieloprzejazdowego (normalnego i ulgowego) lub ważnego biletu okresowego (miesięcznego): „T-2" (normalny i ulgowy), „K-2" (normalny
i ulgowy) oraz „TO-2", do jednorazowego przejazdu autobusem na regularnej linii przyśpieszonej;

f) bilet na jednorazowy przewóz bagażu podręcznego lub zwierzęcia;

2. Ustala się następujące rodzaje biletów wieloprzejazdowych:

a) bilet dobowy na okaziciela o symbolu „D" (normalny i ulgowy) ważny przez 24 godziny od momentu skasowania, uprawniający pasażera do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi w całej sieci MZK, z wyjątkiem linii przyśpieszonych i, z zastrzeżeniem § 4 ust. 1 pkt. g;

b) bilet siedmiodniowy na okaziciela o symbolu „W" (normalny i ulgowy) ważny przez 168 godzin od momentu skasowania, uprawniający pasażera do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi w całej sieci MZK, z wyjątkiem linii przyśpieszonych, z zastrzeżeniem § 4 ust. 1 pkt. g.

3. Ustala się następujące rodzaje biletów okresowych w tym miesięcznych:

a) bilet imienny o symbolu „T-1" (normalny i ulgowy), uprawniający wskazaną osobę do przejazdów z dowolną ilością przesiadek na terenie jednej wskazanej gminy wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi, z wyjątkiem linii przyśpieszonych;

b) bilet imienny o symbolu „T-2" (normalny i ulgowy) uprawniający wskazaną osobę do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi w całej sieci MZK, z wyjątkiem linii przyśpieszonych, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 pkt. i;

c) bilet na okaziciela o symbolu „TO-1" uprawniający okaziciela biletu do przejazdów z dowolną ilością przesiadek na terenie jednej wskazanej gminy wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi, z wyjątkiem linii przyśpieszonych;

d) bilet na okaziciela o symbolu „TO-2" uprawniający okaziciela biletu do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi w całej sieci MZK, z wyjątkiem linii przyśpieszonych, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 pkt. i;

e) bilet na okaziciela o symbolu „DOPŁATA" (normalny i ulgowy) służący jako dopłata do biletu wieloprzejazdowego (normalnego i ulgowego) lub okresowego (miesięcznego): „T-2" (normalny i ulgowy), „K-2" (normalny i ulgowy) oraz „TO-2", uprawniający posiadaczy tych biletów do przejazdu autobusami przyśpieszonymi;

f) bilet szkolny o symbolu „SZ" uprawniający wskazanego ucznia do przejazdu w dniach trwania nauki szkolnej wyłącznie na trasie dom – szkoła i z powrotem, wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi lub autobusem szkolnym, z wyjątkiem linii przyśpieszonych;

g) kwartalny bilet imienny o symbolu „K-2" (normalny i ulgowy) uprawniający wskazaną osobę do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi w całej sieci MZK, z wyjątkiem linii przyśpieszonych, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 pkt. i;

h) kwartalny bilet imienny o symbolu „K-1" (normalny i ulgowy) uprawniający wskazaną osobę do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi na terenie jednej wskazanej gminy, z wyjątkiem linii przyśpieszonych;

i) bilet szkolny o symbolu „SZP" uprawniający wskazanego ucznia do przejazdu w dniach trwania nauki szkolnej wyłącznie na trasie dom – szkoła i z powrotem, wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi lub autobusem szkolnym, z wyjątkiem linii przyśpieszonych.

4. MZK Tychy może emitować bilety uzupełniające służące wyłącznie jako dopłaty do biletów jednorazowych w tym także o nieaktualnych nominałach.

5. Zachowują ważność bilety, na awersie których znajduje się napis „pośpieszny”.

§ 4

1. Ustala się następujące zasady stosowania biletów jednorazowych i wieloprzejazdowych:
   a) Termin ważności biletów jednorazowych i wieloprzejazdowych rozpoczyna się w momencie ich skasowania przez pasażera w kasowniku znajdującym się w pojeździe a upływa po czasie oznaczonym na bilecie. W przypadku biletów, o których mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, termin ważności rozpoczyna się od momentu określonego na bilecie.
   b) Bilet jednorazowy lub wieloprzejazdowy jest ważny, z zastrzeżeniem § 2 ust. 2, o ile został prawidłowo skasowany, to jest, gdy data oraz godzina wydrukowana na bilecie przez kasownik są czytelne, lub gdy bilet, o którym mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, został prawidłowo zakupiony.
   c) Pasażer ma obowiązek sprawdzić prawidłowość skasowania biletu, a w razie nie wybicia przez kasownik daty i godziny lub, gdy odcisk datownika jest niepełny bądź niewyraźny zgłosić kierowcy nieprawidłowość działania kasownika. W przypadku, gdy niepełny lub niewyraźny odcisk datownika został wybity na bilecie wieloprzejazdowym, pasażer ma obowiązek zgłosić się wraz z biletem w siedzibie MZK.
   d) Bilety jednorazowe i wieloprzejazdowe upoważniają pasażera do dokonywania przesiadek w trakcie podróży, przy czym łączny czas podróży nie może przekroczyć całkowitego czasu ważności biletu określonego w taryfie.
   e) Termin ważności biletów wieloprzejazdowych upływa odpowiednio: w przypadku biletów dobowych po upływie 24 godzin od momentu skasowania, w przypadku biletów siedmiodniowych, po upływie 168 godzin od momentu skasowania.
   f) Zabrania się dwukrotnego kasowania jednorazowego biletu normalnego w celu wykorzystania tego biletu, jako opłaty za dwa przejazdy ulgowe.
   g) Bilety wieloprzejazdowe „D” i „W” zachowują swoją ważność na liniach przyśpieszonych wyłącznie z ważnym biletem okresowym (miesięcznym) „DOPŁATA” lub biletem jednorazowym, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. e.
   h) W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu pasażerowi posiadającemu ważny bilet przysługuje prawo kontynuowania jazdy z tym biletem następnym środkiem transportu, w którym obowiązuje taryfa MZK.
   i) Bilet ulgowy ważny do 20 minut (1,50 zł) alternatywnie upoważnia każdego pasażera do przejazdu w czasie do 5 minut od momentu skasowania.

2. Ustala się następujące zasady stosowania biletów okresowych w tym miesięcznych:
   a) Bilety okresowe w tym miesięczne, są ważne, z zastrzeżeniem § 2 ust. 2, wyłącznie po ostemplowaniu przez sprzedającego specjalnym datownikiem wskazującym rozpoczęcie terminu ważności biletu, a w przypadku biletów „T-1”, „K-1” i „TO-1” także po wpisaniu na bilecie nazwy gminy, na terenie której bilet ten obowiązuje. W przypadku biletów, o których mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, termin ważności biletu oraz nazwa gminy są oznaczone elektronicznie na bilecie.
   b) Bilety imienne „T-1”, „T-2”, „K-1” i „K-2” są ważne wyłącznie po wpisaniu na bilecie przez pasażera swoich danych personalnych zgodnie z wymogami określonymi na rewersie biletu, z zastrzeżeniem § 6 ust. 2 pkt. f. W przypadku biletów, o których mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, dane personalne są oznaczone elektronicznie na bilecie.
   c) Wpisy na biletach, o których mowa w pkt. a i b, są dokonywane w miejscach oznaczonych na bilecie w sposób czytelny i trwały (piórem, długopisem, odciskiem pieczęci) przy użyciu niezmywalnego atramentu lub tuszu (nie dotyczy biletów, o których mowa w § 2 ust. 5 pkt. b).
   d) Terminy ważności biletów okresowych w tym miesięcznych, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt. a, b, c, d i e, rozpoczynają się od dnia oznaczonego datownikiem w sposób określony w pkt. a, natomiast kończą się w następnym miesiącu od ich wystawienia, z upływem dnia, który datą odpowiada dacie wystawienia biletu, a gdyby takiego dnia w tym miesiącu nie było, to w ostatnim dniu tego miesiąca.
   e) Terminy ważności kwartalnych biletów okresowych, o których mowa § 3 ust.3 pkt. g i h, rozpoczynają się od dnia oznaczonego datownikiem w sposób określony w pkt. a, natomiast kończą się w trzecim miesiącu od ich wystawienia, z upływem dnia, który datą odpowiada dacie wystawienia biletu, a gdyby takiego dnia w trzecim miesiącu nie było, to w ostatnim dniu trzeciego miesiąca.

f) Pasażer może zwrócić zakupiony bilet okresowy w tym miesięczny w terminie do piątego dnia, licząc od daty rozpoczęcia jego ważności określonej w sposób, o którym mowa w pkt. a. Jeżeli piąty dzień jest dniem wolnym od pracy wówczas dopuszcza się możliwość zwrotu biletu okresowego (miesięcznego) w pierwszym dniu roboczym następującym bezpośrednio po dniu wolnym. W takim przypadku MZK pobiera opłatę manipulacyjną w wysokości 25% ceny nominalnej tego biletu - w tym należny podatek. Po upływie 5-go dnia od daty rozpoczęcia ważności biletu zwrotów biletów okresowych (miesięcznych) nie przyjmuje się.

g) Bilet okresowy w tym miesięczny uprawnia również do przewozu bez opłaty dodatkowej jednego psa lub jednej sztuki bagażu podręcznego (torby, plecaka, futerału na instrument muzyczny, itp.).

h) Bilet szkolny o symbolu „SZ" jest sprzedawany wyłącznie przez MZK właściwemu terytorialnie gminnemu zarządowi oświaty w związku z ustawowym obowiązkiem dowozu dzieci do szkoły. Bilet ten jest ważny wraz z legitymacją szkolną ucznia w okresie wskazanego roku szkolnego w dni nauki szkolnej.

i) Bilety „T-2", „TO-2" i „K-2" zachowują swoją ważność na liniach przyśpieszonych wyłącznie z ważnym biletem okresowym (miesięcznym) „DOPŁATA" lub biletem jednorazowym, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. e.

j) Bilet szkolny o symbolu „SZP" jest sprzedawany wyłącznie przez MZK i jest ważny wraz z legitymacją szkolną ucznia w dni nauki szkolnej w okresie jednego wskazanego półrocza roku szkolnego. Sprzedawany uczniom szkół podstawowych oraz dziennych szkół gimnazjalnych, których droga z domu do szkoły jest krótsza niż odległość określona ustawowym obowiązkiem, o którym mowa w § 3 ust. 3 pkt. i.

k) Bilet szkolny o symbolu „SZP" jest ważny wyłącznie po:
   - ostemplowaniu na rewersie pieczątką szkoły, do której uczęszcza uczeń, z zastrzeżeniem § 6 ust. 2 pkt. i,
   - wpisaniu na bilecie przez ucznia swoich danych personalnych zgodnie z wymogami określonymi na rewersie biletu, z zastrzeżeniem § 6 ust. 2 pkt. f.

3. W sobotę oraz w dniu ustawowo wolnym od pracy bilet:
   a) normalny jednorazowy, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. c, uprawnia dwie osoby do przejazdu w czasie ważności przedmiotowego biletu,
   b) normalny dobowy, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt. a, uprawnia dwie osoby do przejazdu w czasie ważności przedmiotowego biletu.

4. W sobotę, w dniu ustawowo wolnym od pracy oraz w dniach ferii zimowych przypadających dla województwa śląskiego a także w okresie od 1 lipca do 31 sierpnia, bilet normalny okresowy (miesięczny), o którym mowa w § 3 ust. 3 pkt. a, b, c, d, g i h uprawnia wstępnego lub prawnego opiekuna do przewozu bez opłaty dodatkowej dziecka/ci w wieku do 16 roku życia na obszarze ważności przedmiotowego biletu. Warunkiem skorzystania z uprawnienia jest wykazanie pokrewieństwa lub stosunku opieki prawnej pomiędzy właścicielem biletu a dzieckiem/mi.

§ 5

1. Na przewóz każdej sztuki bagażu podręcznego, o wymiarach wynikających z przepisów porządkowych określonych odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, pasażer - z wyjątkiem, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt. g - jest zobowiązany posiadać ważny bilet, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. f, przy czym bilet taki uprawnia do przewozu bagażu na całej trasie autobusu (trolejbusu) lub w czasie do 90 minut w przypadku przesiadek, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Na przewóz każdego większego psa, na warunkach określonych w przepisach porządkowych określonych odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, pasażer - z wyjątkiem, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt. g - jest zobowiązany wykupić i skasować bilet, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. f, przy czym taki bilet uprawnia do przewozu psa na całej trasie autobusu (trolejbusu) lub w czasie do 90 minut w przypadku przesiadek, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. Opłata za przewóz bagażu i zwierząt nie obowiązuje w przypadkach wynikających z przepisów porządkowych określonych odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy.

4. Przy przewozie bagażu i zwierząt nie stosuje się ulg.

§ 6

1. Pasażer odbywający podróż bez odpowiedniego dokumentu przewozu, jest zobowiązany do uiszczenia należności za przewóz zwanej dalej przewoźnym i opłaty dodatkowej, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku. Cennik określa również obniżenie wysokości opłaty dodatkowej w razie natychmiastowego jej uiszczenia lub w terminie do 14 dni licząc od daty jej wystawienia.

2. Przewoźne i opłatę dodatkową, o których mowa w ust. 1, nakłada się za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu, co jest rozumiane jako podróż:
   a) bez ważnego: biletu papierowego lub biletu, o którym mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, z zastrzeżeniem ust. 9,
   b) z biletem nie skasowanym, skasowanym w sposób nieczytelny, z zastrzeżeniem ust. 8,
   c) z biletem skasowanym wielokrotnie,
   d) z biletem zniszczonym, w stopniu uniemożliwiającym weryfikację jego ważności,
   e) z biletem o wartości zaniżonej w stosunku do wysokości opłaty wymaganej w cenniku dla czasu i rodzaju podróży odbywanej przez pasażera,
   f) z imiennym biletem okresowym (miesięcznym) bez wypełnionych, wypełnionych częściowo (brak imienia), lub w przypadku, gdy z biletu korzysta osoba inna, niż ta której dane personalne są wpisane na bilecie,
   g) z biletem innego przewoźnika lub organizatora komunikacji,
   h) z biletem wycofanym z obiegu,
   i) z biletem szkolnym bez naniesionej pieczątki szkoły, do której uczęszcza uczeń, lub w przypadku podróży odbywanej poza dniami nauki szkolnej lub na trasie innej niż dom – szkoła i z powrotem.

3. Pasażer w przypadku niezapłacenia należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta albo naruszenia przepisów o ich przewozie lub w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu, jest zobowiązany do uiszczenia przewoźnego i opłaty dodatkowej, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku. Cennik określa również obniżenie wysokości opłaty dodatkowej w razie uiszczenia jej w terminie do 14 dni licząc od daty jej wystawienia.

4. Za spowodowanie, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu pasażer zobowiązany jest uiścić opłatę dodatkową, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku.

5. Przewoźne oraz opłatę dodatkową, o których mowa w ust. 1, zwraca się, a w przypadku wezwania do zapłaty – umarza, pobierając opłatę manipulacyjną, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku, jeśli pasażer w terminie do 14 dni licząc od daty przewozu zgłosi się w siedzibie MZK i:
   a) okaże imienny bilet okresowy (miesięczny), którego termin ważności rozpoczął się co najmniej na jeden dzień przed przewozem, podczas którego wystawiono opłatę dodatkową,
   b) przedstawi imienny bilet okresowy (miesięczny) bez wypełnionych, lub wypełnionych częściowo (brak imienia) danych personalnych, na podstawie którego odbywał podróż, podczas której wystawiono opłatę dodatkową,
   c) udokumentuje ciągłość zakupu imiennych biletów okresowych (miesięcznych) w ostatnich 3 miesiącach w przypadku, gdy podróż bez ważnego biletu odbyła się w terminie do 3 dni licząc od ustania ważności ostatniego imiennego biletu okresowego (miesięcznego),
   d) okaże czasowy bilet jednorazowy 20, 40 lub 90 minutowy, na podstawie którego odbył podróż trwającą dłużej od czasu określonego w taryfie, przy czym maksymalne przekroczenie czasu nie może trwać dłużej niż 10% ważności danego biletu tj. odpowiednio: 2, 4 lub 9 minut.

6. Przewoźne oraz opłatę dodatkową, o których mowa w ust. 3, zwraca się, a w przypadku wezwania do zapłaty – umarza, pobierając opłatę manipulacyjną, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku, jeśli pasażer w terminie do 14 dni licząc od daty przewozu zgłosi się w siedzibie MZK i:
   a) okaże dokument upoważniający do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, którego nie okazał w czasie podróży,

b) okaże imienny bilet okresowy w tym miesięczny, którego termin ważności rozpoczął się co najmniej na jeden dzień przed przewozem, podczas którego wystawiono opłatę dodatkową za niezapłacenie należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta.

7. W indywidualnych sprawach spornych związanych z wystawieniem wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, MZK rozpatruje skargi i odwołania w terminie do 30 dni licząc od daty jej wystawienia. Odwołań od nałożonych opłat dodatkowych nie rozpatruje się, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, jeżeli od daty wystawienia wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej do czasu złożenia odwołania upłynęło powyżej 14 dni.

8. Przewoźne oraz opłatę dodatkową, o których mowa w ust. 3, zwraca się, a w przypadku wezwania do zapłaty – umarza w przypadku stwierdzenia, że brak możliwości skasowania biletu lub jego nieczytelne bądź błędne skasowanie, spowodowane było nieprawidłowym funkcjonowaniem urządzeń znajdujących się w środkach komunikacji zbiorowej lub brakiem możliwości okazania biletu, o którym mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, z zastrzeżeniem ust. 7.

9. Brak możliwości zaopatrzenia się w bilet za przejazd u kierowcy, lub w bilet, o którym mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, nie upoważnia pasażera do przejazdu, z zastrzeżeniem ust. 7.

10. Przewoźne jest doliczane do opłat dodatkowych określonych cennikiem opłat w § 10 wiersze od 1 do 5, w zależności od rodzaju linii oraz uprawnień do ulgi przysługujących pasażerowi w wysokości określonej w § 10 wiersze od 9 do 12. Opłata dodatkowa zastępuje bilet i uprawnia do dokończenia podróży w danym pojeździe.

§ 7

1. Pasażer jest zobowiązany do posiadania i okazania osobie kontrolującej zwanej dalej „kontrolerem", ważnego biletu oraz/lub dokumentu uprawniającego do przejazdów ulgowych bądź bezpłatnych
   a w przypadku biletu, o którym mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, okazania telefonu komórkowego z wyświetloną na ekranie informacją o zakupionym bilecie.

2. Pasażer korzystający z papierowych biletów jednorazowych i wieloprzejazdowych jest zobowiązany do skasowania biletu w kasowniku zamontowanym wewnątrz pojazdu niezwłocznie po ruszeniu pojazdu z danego przystanku oraz zachowania skasowanego biletu przez cały czas trwania podróży. Pasażer, który zakupił bilet, o którym mowa w § 2 ust. 5 pkt. b, jest zobowiązany do zakończenia procesu zakupu biletu:
   a) w pojazdach, w których do wsiadania nie wyznaczono tylko jednych (przednich) drzwi - niezwłocznie po ruszeniu pojazdu z danego przystanku,
   b) w pojazdach, w których do wsiadania przeznaczone są tylko przednie drzwi – najpóźniej w momencie wsiadania do pojazdu.

3. Kontroler jest zobowiązany do posiadania w trakcie wykonywania kontroli legitymacji kontrolera wydanej przez MZK. Legitymacja zawiera upoważnienie do prowadzenia kontroli, numer służbowy oraz zdjęcie kontrolera.

4. Kontroler jest uprawniony do prowadzenia kontroli w pojazdach, a w szczególności do sprawdzenia czy pasażer:
   a) podróżuje (przewozi bagaż lub zwierzę) na podstawie odpowiedniego dokumentu przewozu,
   b) posiada ważne dokumenty poświadczające uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu,
   c) odbywa podróż zgodnie z przepisami porządkowymi, określonymi odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy.

5. W przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 4 kontroler wystawia wezwanie do zapłaty opłaty dodatkowej.

6. W przypadkach, o których mowa w § 6 ust. 2 i 3, kontroler pobiera przewoźne i opłatę dodatkową gotówkową za pokwitowaniem na druku ścisłego zarachowania, lub wystawia wezwanie do zapłaty opłaty dodatkowej.

7. W przypadku, gdy pasażer nie jest w stanie uiścić opłaty dodatkowej w pojeździe, kontroler w celu sporządzenia wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, ma prawo zażądać okazania dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości pasażera, zawierającego zdjęcie i adres zamieszkania.

8. W razie odmowy zapłacenia należności i braku możliwości ustalenia tożsamości pasażera, kontroler ma prawo ująć podróżnego i niezwłocznie zawiadomić funkcjonariuszy Policji lub innych organów porządkowych, które zgodnie z przepisami prawa mają uprawnienia do ustalania tożsamości osób.

9. Podczas wykonywania czynności kontrolnych związanych z wypisywaniem druku opłaty dodatkowej, pasażer jest obowiązany pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli lub w innym miejscu wskazanym przez kontrolera do czasu zakończenia tych czynności - w przeciwnym wypadku MZK nie ponosi odpowiedzialności za dokumenty tożsamości pozostawione u kontrolera.

10. Kontroler ma prawo zatrzymać za pokwitowaniem na druku wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, bilety lub legitymacje, co do których istnieje podejrzenie, że są sfałszowane.

§ 8

1. Uprawnienia do przejazdów bezpłatnych posiadają:
   a) radni samorządu terytorialnego, na terenie swojej jednostki samorządowej - na podstawie legitymacji radnego,
   b) pracownicy PKM Sp. z o.o. i TLT Sp. z o.o. oraz osoby zrównane w prawach, jeśli wynika to ze zbiorowych układów pracy, oraz pracownicy a także emeryci i renciści MZK, ich współmałżonkowie i dzieci do lat 26 pobierające naukę w szkołach dziennych - na podstawie biletu wolnej jazdy wystawionego przez MZK,
   c) byli pracownicy PKM Sp. z o.o., TLT Sp. z o.o., i MZK, którzy korzystają ze świadczeń i zasiłków przedemerytalnych oraz członkowie ich rodzin - na podstawie biletu wolnej jazdy wystawionego przez MZK,
   d) dzieci do czwartego roku życia, tj. do dnia 4 rocznicy urodzin - na podstawie oświadczenia osoby opiekującej się dzieckiem w trakcie podróży,
   e) dzieci dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawnością uczęszczające do przedszkoli specjalnych i integracyjnych - na podstawie legitymacji przedszkolnej,
   f) uczniowie dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawnością do momentu ukończenia szkoły, do której uczęszczają, a także dzieci i młodzież dotknięta inwalidztwem lub niepełnosprawnością nie uczęszczająca do szkoły do 18-go roku życia - na podstawie jednego z poniższych dokumentów:
      - legitymacji szkolnej dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnością,
      - legitymacji osoby niepełnosprawnej lub orzeczenia wydanego przez właściwy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności,
      - orzeczenia lekarza orzecznika ZUS lub lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzające częściową lub całkowitą niezdolność do pracy lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji,
   g) osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności, całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji - na podstawie jednego z poniższych dokumentów:
      - legitymacji osoby niepełnosprawnej wydanej przez właściwy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności,
      - legitymacji inwalidy z wpisem właściwego organu emerytalnego o znacznym stopniu niepełnosprawności,
      - legitymacji emeryta-rencisty z wpisem właściwego organu emerytalnego o znacznym stopniu niepełnosprawności,
      - orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia lub wojskowej komisji lekarskiej stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidów wraz z dokumentem tożsamości zawierającym zdjęcie,
      - orzeczenia lekarza orzecznika ZUS lub lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzającego całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji,
   h) ociemniali i niewidomi - na podstawie legitymacji Polskiego Związku Niewidomych lub Legitymacji Związku Ociemniałych Żołnierzy RP lub jednego z dokumentów wymienionych w pkt. g stwierdzającego niepełnosprawność z powodu narządu wzroku lub oznaczonego symbolem 04-O,

i) osoby powyżej 70 roku życia, tj. od dnia 70 rocznicy urodzin - na podstawie dowodu tożsamości,

j) opiekunowie osób, o których mowa w pkt. e, f, g, oraz h – wyłącznie w przypadku podróży odbywanej z osobą uprawnioną – na podstawie dokumentów poświadczających uprawnienia osób niepełnosprawnych,

k) dzieci, które nie ukończyły 18-go roku życia - w specjalnie oznakowanym pojeździe na linii wakacyjnej, jeśli linia taka została przez MZK utworzona,

l) członkowie Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę – na podstawie legitymacji członka stowarzyszenia,

m) funkcjonariusze Żandarmerii Wojskowej oraz Policji – wyłącznie w przypadku wykonywania czynności służbowych - na podstawie legitymacji służbowej i odznaki służbowej,

n) właściciele samochodu, w dniu 22 września każdego roku ("Dzień bez samochodu") - na podstawie dowodu rejestracyjnego tego samochodu oraz dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości zawierającego zdjęcie.

2. Uprawnienia do przejazdów ulgowych posiadają:

a) dzieci i młodzież w wieku od 4 do 10 lat - na podstawie oświadczenia osoby opiekującej się dzieckiem w trakcie podróży,

b) młodzież ucząca się w szkołach podstawowych lub szkołach dziennych: gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i policealnych (ulga nie dotyczy uczniów i słuchaczy szkół dla dorosłych lub kształcących się w trybie wieczorowym, zaocznym bądź eksternistycznym), jednak nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w trakcie którego uczeń ukończył 21 lat - na podstawie ważnej legitymacji szkolnej lub zaświadczenia o spełnianiu obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego,

c) emeryci: kobiety od 60 roku życia i mężczyźni od 65 roku życia, na podstawie dowodu osobistego oraz jednego z następujących dokumentów:
   - ważnej legitymacji emeryta/rencisty wydanej przez uprawniony organ emerytalno-rentowy,
   - aktualnego wyciągu z banku potwierdzającego fakt wypłaty emerytury, przy czym na wyciągu powinno znajdować się imię i nazwisko osoby uprawnionej, rodzaj wypłacanego świadczenia oraz okres za jaki świadczenie zostało wypłacone,

d) renciści pobierający rentę inwalidzką (w tym także socjalną) nie pozostający w stosunku pracy, na podstawie dowodu osobistego oraz jednego z następujących dokumentów:
   - ważnej legitymacji emeryta-rencisty wydanej przez uprawniony organ emerytalno-rentowy,
   - aktualnego wyciągu z banku potwierdzającego fakt wypłaty renty, przy czym na wyciągu powinno znajdować się imię i nazwisko osoby uprawnionej, rodzaj wypłacanego świadczenia oraz okres za jaki świadczenie zostało wypłacone,

e) osoby pobierające rentę rodzinną, tj. wyłącznie: osoby posiadające orzeczenie lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS o całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, wdowy/wdowcy, którzy ukończyli 50 rok życia - na podstawie dowodu osobistego oraz jednego z dokumentów określonych w ust. 2 pkt. d.

3. Bilet wolnej jazdy jest wydawany osobom, o których mowa w ust. 1 pkt. b nieodpłatnie, przy czym ewentualne zobowiązania podatkowe wynikające z faktu wydania tego biletu pokrywa pracodawca.

4. Bilet wolnej jazdy jest wydawany osobom, o których mowa w ust. 1 pkt. c, wyłącznie w przypadku wykupienia go przez pracodawcę, przy czym cenę tego biletu ustala się na poziomie ceny biletu okresowego (miesięcznego) „TO-2” obowiązującej 1 stycznia tego roku kalendarzowego, na który bilet wolnej jazdy zostaje wykupiony.

5. Obywatelom Unii Europejskiej i członkom rodzin obywateli Unii Europejskiej przysługują analogiczne ulgi jak w przypadku obywateli polskich – na podstawie dokumentów potwierdzających status odpowiadający jednemu z uprawnień wymienionych w ust. 1 pkt. e, f, g, oraz h, lub ust. 2 pkt. b, c, d i e wydanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej wraz z dokumentem podróży lub innym ważnym dokumentem (zawierającym zdjęcie) umożliwiającym ustalenie tożsamości i obywatelstwa.

II. Cennik opłat

§ 9

1. Bilety jednorazowe:

L.p.	Rodzaj biletu	Odnośnik w taryfie	Cena biletu ulgowego	Cena biletu normalnego
1	Bilet do 20 minut	§ 3 ust. 1 pkt. a	1,50 zł	3,00 zł
2	Bilet do 40 minut	§ 3 ust. 1 pkt. b	1,80 zł	3,60 zł
3	Bilet do 90 minut	§ 3 ust. 1 pkt. c	2,20 zł	4,40 zł
4	Bilet na przejazd autobusem przyśpieszonym	§ 3 ust. 1 pkt. d	3,00 zł	6,00 zł
5	Dopłata do przejazdu autobusem przyśpieszonym	§ 3 ust. 1 pkt. e	1,50 zł	3,00 zł
6	Bilet za przewóz zwierząt i bagażu	§ 3 ust. 1 pkt. f	3,00 zł	

2. Bilety wieloprzejazdowe:

L.p.	Rodzaj biletu	Odnośnik w taryfie	Cena biletu ulgowego	Cena biletu normalnego
1	Bilet dobowy „D”	§ 3 ust. 2 pkt. a	6 zł	12 zł
2	Bilet siedmiodniowy „W”	§ 3 ust. 2 pkt. b	20 zł	40 zł

3. Bilety okresowe:

L.p.	Rodzaj biletu	Odnośnik w taryfie	Cena biletu ulgowego	Cena biletu normalnego
1	Bilet imienny o symbolu „T-1”	§ 3 ust. 3 pkt. a	46,50 zł	93 zł
2	Bilet imienny o symbolu „T-2”	§ 3 ust. 3 pkt. b	60 zł	120 zł
3	Bilet na okaziciela o symbolu „TO-1”	§ 3 ust. 3 pkt. c	104 zł	
4	Bilet na okaziciela o symbolu „TO-2”	§ 3 ust. 3 pkt. d	153 zł	
5	Bilet na okaziciela o symbolu „DOPŁATA”	§ 3 ust. 3 pkt. e	25 zł	50 zł
6	Bilet szkolny o symbolu „SZ”	§ 3 ust. 3 pkt. f	233 zł	
7	Bilet kwartalny o symbolu „K-2”	§ 3 ust. 3 pkt. g	155 zł	310 zł
8	Bilet kwartalny o symbolu „K-1”	§ 3 ust. 3 pkt. h	118 zł	236 zł
9	Bilet szkolny o symbolu „SZP”	§ 3 ust. 3 pkt. i	150 zł	

§ 10

L.p.	Rodzaj opłaty dodatkowej	Odnośnik w taryfie	Wysokość opłaty
1	Za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu. Opłata dodatkowa ulega obniżeniu w przypadkach określonych w wierszu 2 i 3	§ 6 ust. 1	150 zł
2	Za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu płatna w terminie do 14 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty	§ 6 ust. 1	110 zł
3	Za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu natychmiast uiszczona u kontrolera	§ 6 ust. 1	90 zł
4	Za niezapłacenie należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta albo naruszenie przepisów o ich przewozie lub w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu. Opłata dodatkowa ulega obniżeniu w przypadku określonym w wierszu 5	§ 6 ust. 3	75 zł
5	Za niezapłacenie należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta albo naruszenie przepisów o ich przewozie lub w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu, płatna w terminie do 14 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty w tym także natychmiast uiszczona u kontrolera	§ 6 ust. 3	60 zł
6	Za spowodowanie, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu	§ 6 ust. 4	300 zł
7	Opłata manipulacyjna	§ 6 ust. 5	15 zł
8	Opłata manipulacyjna	§ 6 ust. 6	7,5 zł
9	Przewoźne doliczane do opłaty dodatkowej za przejazd normalny liniami zwykłymi	§ 6 ust. 1	3,00 zł
10	Przewoźne doliczane do opłaty dodatkowej za przejazd ulgowy liniami zwykłymi	§ 6 ust. 1	1,50 zł
11	Przewoźne doliczane do opłaty dodatkowej za przejazd normalny liniami przyśpieszonymi	§ 6 ust. 1	6,00 zł
12	Przewoźne doliczane do opłaty dodatkowej za przejazd ulgowy liniami przyśpieszonymi	§ 6 ust. 1	3,00 zł

§ 11

1. Zapisy określone w § 4 ust. 1 pkt. i tracą ważność z dniem 1 września 2015 roku.

§ 12

1. Taryfa podlega publikacji poprzez umieszczenie jej w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Tychy.

2. Na podstawie Taryfy sporządzone zostaną wyciągi, które zostaną podane do wiadomości publicznej poprzez umieszczenie ich w pojazdach oraz na stronach serwisu internetowego MZK.